

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
039/2020	Fylkesrådet	04.02.2020
032/2020	Fylkestinget	24.02.2020
	Komite for samferdsel	

Høring - forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag

Sammendrag

Nordland fylkesting uttaler seg i denne saken til forslag om endringer i motorferdselloven og forskrift for motorkjøretøyer i utmark.

Nordland fylkesting mener at det kan åpnes for at kommunene kan gi tillatelse til båter med elmotor med begrenset effekt på vann mindre enn 2 km². Fylkestinget ber imidlertid Klima- og miljødepartementet utarbeide et enkelt sett med retningslinjer som kommunene kan legge til grunn for behandling av denne type saker.

Fylkestinget har ingen innvendinger mot at myndigheten til å gi dispensasjoner flyttes fra kommunestyret til kommunen. Kommunene bør selv få bestemme hvordan de delegerer sin myndighet internt i egen organisasjon. Dette er heller ikke reel endring av utøvelsen av motorisert ferdsel. Det fremstår derfor som uproblematisk om departementet går videre med de foreslåtte endringene.

Bakgrunn

Klima- og miljødepartementet (KMD) har sendt på høring forslag om endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (heretter kalt motorferdselloven) og forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag (heretter kalt forskriften). Frist for å sende inn høringsuttalelser er 4. mars 2020.

Det er i utgangspunktet forbudt med alle former for motorferdsel i utmark og vassdrag. Lovverket åpner imidlertid for dispensasjoner og tillatelser i visse tilfeller. Det er i hovedsak kommunene som håndhever loven på dette området og sakene omhandler som oftest nyttekjøring. Siden 2015 har kommunene også hatt anledning til å fastsette løyper for fornøyleskjøring med snøskuter på vinterføre. Flere kommuner i Nordland har vedtatt slike løyper.

Problemstilling

Foreslåtte endringer i motorferdselloven

- Forbudet mot motorfartøy på vann under 2 km² endres slik at kommunen etter søknad kan gi tillatelse til båter med elmotor.
- Adgang til kontroll og illeggelse av overtredelsesgebyr utvides til å gjelde førere av alle typer motorfartøy og -kjøretøy, og ikke bare snøskuter slik det er i dag.

Foreslåtte endringer i forskriften

- Myndighet til å gi dispensasjoner flyttes fra kommunestyret til kommunen. Dette åpner for at myndigheten kan delegeres videre internt i kommunen.
- Det innføres en forpliktelse for kommunene til å rapportere inn sine kommunale snøskuterløyper til en nasjonal database.
- Adgangen til å gi tillatelse til snøskutertransport mellom hytte og vei presiseres.
- Bestemmelsen om adgang til å bruke elsykkel i utmark presiseres.

I tillegg til nevnte endringer ønsker departementet innspill på om myndighet etter §§ 3 første ledd og 5 i forskriften bør endres slik at myndigheten legges til «kommunen» fremfor «kommunestyret». Disse endringene er ikke på høring, men departementet ber om innspill.

Departementet foreslår også en endring i prøveordningen med catskiing som innebærer at man kan tillate bruk av alle beltegående motorkjøretøy og ikke bare tyngre beltekjøretøy slik ordningen er i dag. Det er ingen kommuner i Nordland som deltar i prøveordningen. Forslaget vurderes derfor å ikke ha konsekvenser for fylket og vil ikke bli drøftet videre i denne saken.

Drøfting

Endringer i motorferdselloven

Kommunene kan i dag åpne for motorferdsel på innsjøer mindre enn 2 km² gjennom en generell forskrift eller ved enkelttillatelser der det foreligger særlige grunner. Med særlige grunner menes nødvendig transport og ikke fritidsformål. Det foreslås nå at kommuner etter søknad kan gi tillatelse til båter med elmotor med begrenset effekt (800 watt) på vann mindre enn 2 km². Dette gjelder også rekreasjonsformål.

Den foreslåtte begrensningen av tillatt effekt virker fornuftig for å redusere støy og konsekvenser for natur og friluftslivsliv. Det er også positivt at forslaget til ny bestemmelse trekker frem hensynet til viltarter og fugler. For å sikre at kommunene på best mulig måte kan følge opp formålet med motorferdselloven, bør det utarbeides et enkelt sett med retningslinjer som kommunene kan benytte ved vurdering av søknader om tillatelse til båter med elmotor.

Statens naturoppsyn har i dag myndighet til å føre kontroll med at motorferdselloven overholdes og til å utstede overtredelsesgebyr for førere på snøskuter. Det foreslås at denne myndigheten utvides til å gjelde førere av alle typer motorfartøy og -kjøretøy i utmark. Årsaken til at myndigheten i dag kun omfatter snøskuter, er ifølge høringsnotatet en inkurie ved forrige lovendring. Statens naturoppsyn har som oppgave å kontrollere at motorferdsel i utmark foregår lovlig. Det fremstår derfor som

rimelig at myndigheten utvides til å gjelde all motorferdsel i utmark.

Endringer i forskriften

Det foreslås at myndigheten til å gi dispensasjoner flyttes fra kommunestyret til kommunen. I Nordland er dette aktuelt for ferdsel i utmark med snøskuter. Endringen vil bety at kommunene selv kan bestemme om kommunestyret eller administrasjonen skal treffe vedtak om dispensasjon. Det er på et prinsipielt grunnlag naturlig at kommunene selv bestemmer hvordan de delegerer sin myndighet internt i egen organisasjon. Rammene for slike saker vil fremdeles følge øvrig lovverk og kommuneloven bestemmer at vedtak av prinsipiell betydning må fattes av kommunestyret.

Departementet foreslår at kommunene blir forpliktet til å rapportere inn sine kommunale snøskuterløyper til en nasjonal database. Databasen er allerede opprettet, men det er frivillig å rapportere til den. Forskriftsendringen vil sikre at databasen er fullstendig og oppdatert. En felles oversikt over snøskuterløyper i Norge er positivt for brukere som ønsker å benytte seg av løypene og for andre som ønsker informasjon om snøskuterløyper.

Kommunen kan i dag gi hytteeiere tillatelse til transport til hytten når den ligger minst 2,5 km fra brøytet bilvei og det i området ikke er mulighet for leiekjøring. Avstanden mellom hytte og brøytet bilvei måles ofte i luftlinje. Imidlertid vil topografi og faktiske forhold i mange tilfeller tilsa at den reelle traseen blir lengre. Departementet har tidligere uttalt at kommunene kan legge den reelle traseen til grunn for sin vurdering. Det foreslås derfor å endre forskriften slik at denne praksisen fremgår av forskriften. En slik presisering av forskriften oppfattes som i tråd med intensjonen med bestemmelsen.

Det foreligger i dag en generell adgang til å ferdes med elsykkel i utmark. Endringen som foreslås innebærer en tydeliggjøring av kommunenes adgang til å begrense og forby bruk av elsykkel i utmark. Endringen er en presisering og medfører ingen realitetsendring av kommunens myndighet.

Departementet ønsker innspill på mulige endringer av forskriftens §§ 3 første ledd og 5.

Forskriftens § 3 første ledd gir «kommunestyret» myndighet til å gi tillatelse til motorferdsel på vinterføre til bestemte formål. Det ønskes innspill på om myndigheten bør delegeres til «kommunen». Myndigheten omfatter ingen prinsipielle avgjørelser og vil i stor grad styres av eksisterende regelverk og bestemmelser for kjøring som fastsettes av kommunestyret.

Forskriftens § 5 sier at kommunestyret kan gi tillatelse til bruk av snøskuter til bestemte formål som fremgår av bestemmelsen. Myndigheten kan i dag delegeres til «et folkevalgt organ eller kommunal tjenestemann». Også her ønskes det innspill på om myndigheten bør delegeres til «kommunen». Delegasjon til kommunen vil gi kommunen større frihet til selv å bestemme hvordan de forvalter egen myndighet på området. Begge endringene fremstår som forenklinger av forvaltningen av

motorferdsel i utmark.

Fylkesrådets vurdering

Motorferdselloven inneholder et generelt forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag

Fylkesrådet mener at det kan åpnes for at kommunene kan gi tillatelse til båter med elmotor med begrenset effekt på vann mindre enn 2 km². Lovendringen kan imidlertid gi konsekvenser for natur og friluftsliv. Fylkesrådet ser at endringen er en del av en utvikling der nye utmarksområder åpnes opp for motorisert ferdsel med nye fremkomstmiddel, og begrunnelsen endres fra nyttekjøring til fornøyleskjøring. Fylkesrådet mener derfor at det som et avbøtende tiltak bør utarbeides et enkelt sett med retningslinjer som kommunene kan benytte ved behandling av denne type saker.

Fylkesrådet mener at kommunene selv må bestemme hvordan de delegerer sin myndighet internt i egen organisasjon. Fylkesrådet har derfor ingen innvendinger til forskriftsendringen som innebærer at kommunene får adgang til å delegere dispensasjonsmyndigheten internt i kommunen.

Fylkesrådet har heller ingen innvendinger mot en presisering av adgangen til å gi tillatelse til snøskutertransport mellom hytte og vei, og presisering av kommunenes myndighet til å begrense og forby bruk av elsykkel i utmark. Det samme gjelder endringene om utvidelse av Statens naturoppsyns myndighet til kontroll og ileggelse av overtredelsesgebyr, og innføring av forpliktelse for kommunene om å rapportere inn snøskuterløyper til en nasjonal database.

Fylkesrådet ser at de mulige endringene i §§ 3 første ledd og 5 vil forenkle forvaltningen av motorferdsel i utmark. Dette er ikke reel endring av utøvelsen av motorisert ferdsel. Fylkesrådet mener derfor at det er uproblematisk om departementet går videre med de foreslåtte endringene.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Saken vil ikke medføre økonomiske, eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Konsekvenser for miljø/klima, folkehelse og andre relevante forhold fremgår av saken.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

Nordland fylkesting uttaler seg i denne saken til høring av forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

1. Nordland fylkesting mener at det kan åpnes for at kommunene kan gi tillatelse til båter med elmotor med begrenset effekt på vann mindre enn 2 km². Fylkestinget ber departementet utarbeide et enkelt sett med retningslinjer som kommunene kan legge til grunn for behandling av denne type saker.

2. Nordland fylke­sting har ingen inn­ven­dinger mot at myndigheten til å gi dispensasjoner flyttes fra kommunestyret til kommunen. Fylkestinget mener at kommunene selv må bestemme hvordan de delegerer sin myndighet internt i egen organisasjon.
3. Nordland fylke­sting støtter de øvrige forslagene til endring i lov og forskrift som forenkler forvaltningen av motorferdsel i utmark.
4. Nordland fylke­sting ser at de mulige endringene i §§ 3 første ledd og 5 kan forenkle av forvaltningen av motorferdsel i utmark. Dette er ikke reel endring av utøvelsen av motorisert ferdsel. Fylkestinget mener derfor at det er uproblematisk om departementet går videre med de foreslåtte endringene.

Bodø den 04.02.2020

Tomas Norvoll
fylkesrådsleder
sign

Kirsti Saxi
fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse
Sign

04.02.2020 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet

Enstemmig

Innstilling fra Fylkesrådet

Fylkesrådets innstilling enstemmig

Vedlegg

Tittel

Til høring - forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag - høringsfrist 04.03.2020

DokID

1488404